

På luftfotoet ses øverst byen Agger. På den øverste del af Agger Tange ses den inderste del af den tidligere Aggerkanal. Længere nede ses Thyborøn Kanal. De spredte sandbanker i Nissum Bredning fortæller om naturens kræfter og skibenes farefulde passage ved Thyborøn Kanal.

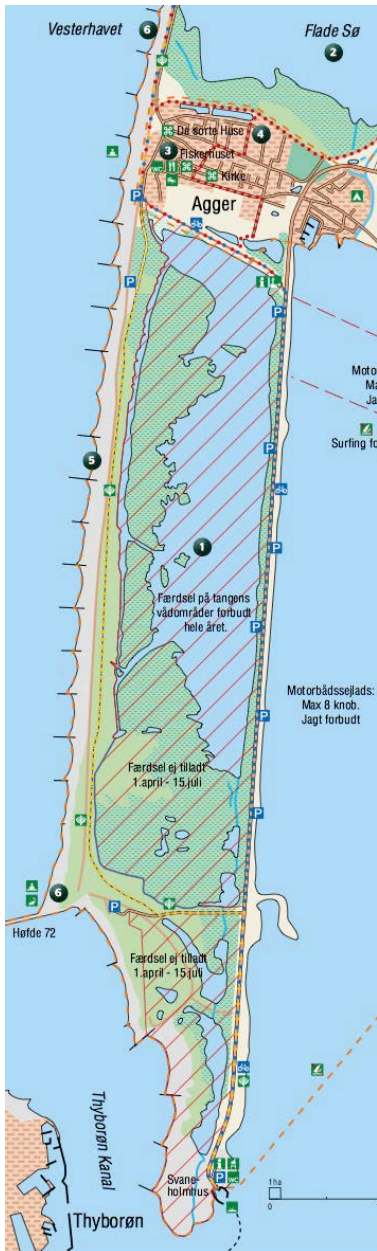
Agger

Omkring år 1000 kunne vikingerne sejle gennem sundet ved Agger Tange mellem Vesterhavet og Limfjorden. Men omkring 1100 sandede åbningen mellem havet og fjorden til. I de næste århundreder brød havet flere gange gennem Agger Tange. Men det blev først muligt at sejle gennem en åbning i det tilsandede område efter en stormflod i 1825. I 1850'erne lukkede åbningen sig igen, men i 1862 skabte en ny stormflod en åbning og grundlaget for byen Thyborøn og Thyborøn Kanal. Kystsikring med høfder, sandpumpning og strandfodring har siden holdt kanalen åben for skibe.

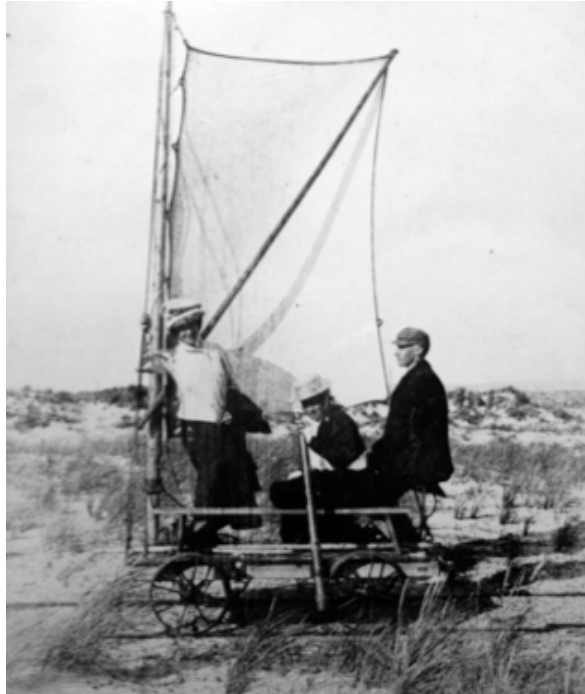

I 1839 blev udstedt et kongeligt forordnet reglement for lodseriet ved Agger Kanal. Hvornår lodseriet præcist blev oprettet vides ikke. Det tog udgangspunkt i forordningen for lodsvesenet og det tilhørende Reglement for Lodsindretningen i Danmark udstedt i 1831.

Reglementet foreskrev, at der ved lodseriet skulle være en lodsformand og fire reservelodser, og at to af lodserne skulle være bosiddende i Thyborøn, de andre to i Agger. Lodserne havde til huse i det "for kongelig regning opførte lodshus" på nordsiden af kanalen. Kortet viser den tilsandede Aggerkanal og de tidligere kystlinier.

Naturstyrelsens kort over Agger Tange viser nogle af de 29 høfder ud fra kysten. Vejen ligger langs et 800 m langt jernbanespor, som vandbygningsvæsenet brugte i 1900-1908 til transport af materialer til høfderne. Der blev også opført et dige til at beskytte baglandet. Nedenfor ses en troljevogn med sejl, der kunne køre på jernbanesporet.

Ifølge reglementet skulle lodserne holde udkig og lodse skibe ind og ud af kanalen samt holde øje med forandringer i kanalens besejlingsforhold og vandstand. De skulle desuden vedligeholde sømærker og vagere samt sørge for, at sømærkerne og vagerne markerede sejlrenden.

Nedenfor ses det lodshus, som lodsvæsenet opførte til Agger Lodseri i 1897. Ovenfor ses troljevognen. Fotos: Lodsvæsenet.

Efter stormfloden i 1862, hvor Aggerkanalen sandede til, havde lodshuset i Agger ikke længere den optimale placering. Derfor blev opført et lodshus i Thyborøn Havn i 1917 - året efter havnens indvielse. Herefter blev Agger Lodseri afløst af Thyborøn Lodseri, der er beskrevet under Thyborøn.
Foto: Lodsvæsenet.

Efter indvielsen af det "for kongelig regning", dvs. af lodsvæsenet, opførte lodshus til Aggerlodserne på Agger Tange, fotograferede lodsvæsenet det imponerende trælodshus i tre etager med den store udkigspost på taget. Lodsvæsenet har ikke oplyst navnene på de fem personer på fotografiet.

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening

Marineministeriet fastsatte nedenstående lodspenge og tilhørende tillægstakster for Aggerkanalens Lodseri for året 1883.

Tabeller for Lodspenge.

Fragtig- bed.	Dyb- gæn- de.	A 1.				A 2.				A 3.			
		Fra Søen til Kanaalens Udsøb i Hjorden eller omvendt.				Fra Søen til Lodstationstakstet i Kanaalen eller omvendt.				Fra Lodstationstak- stet til Kanaalens Udsøb i Hjorden eller omvendt.			
50 Tons og der- over.	Fod.	Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
		Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.
	1-5	11	40	15	20	7	40	10	13	3	30	5	07
	6	15	68	18	24	9	12	12	16	4	56	6	08
	7	15	96	21	28	10	64	14	19	5	32	7	09
8	18	31	24	32	12	16	16	21	6	08	8	11	
	pr. Fod- mer.	2	28	3	04	1	52	2	08	„	76	1	01
under 50 indtil 12 Tons inkl.	Fod.	Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
		Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.
	1-5	8	56	11	40	5	70	7	60	2	35	3	39
	6	10	35	13	68	6	34	9	12	3	42	4	56
	7	11	97	15	96	7	98	10	64	3	99	5	32
8	13	68	18	21	9	12	12	16	4	56	6	08	
	pr. Fod- mer.	1	71	2	28	1	14	1	52	„	57	„	76
under 12 Tons.	Fod.	Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
		Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.	Rt.	S.
	1-3	3	42	4	56	2	28	3	64	1	14	1	52
	4	4	56	6	08	3	04	4	05	1	52	2	03
	5	6	70	7	60	3	50	5	07	1	30	2	53
6	6	84	9	12	4	56	6	08	2	28	3	04	
	pr. Fod- mer.	1	14	1	52	„	76	1	01	„	38	„	51

Tabeller for Hudspeugt.

Dag- lig- hed.	Dag- gaa- rate.	Nr 4.		Nr 5. Fra Ruxelen til				Nr 6.					
		Krtl.		Penny-				Sogindstap eller Struct.					
50 Lund og der- over.	Feb.	Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
		Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.
	1-5	3	"	4	"	5	20	6	33	7	80	10	40
	6	3	60	4	80	6	24	8	32	9	36	12	48
	7	4	20	5	60	7	28	9	71	10	92	14	56
	8	4	80	6	40	8	32	11	09	12	48	16	64
	pr. Feb mætt.	"	60	"	80	1	04	1	30	1	56	2	06
Under 50 Lund.	Feb.	Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
		Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.	Kr.	Sk.
	1-5	2	25	3	"	3	90	5	20	5	85	7	80
	6	2	70	3	00	4	63	6	24	7	02	9	36
	7	3	15	4	20	5	48	7	23	8	19	10	92
	8	3	60	4	80	6	21	8	82	9	36	12	48
	pr. Feb mætt.	"	45	"	60	"	78	1	04	1	17	1	56

Tabeller for Lodsøpønge.

Dag- sø- pøng- bet.	Dyb- gø- ende.	Nr 7. Kylfjøding.				Nr 8. Fra Skanlen til Ihisted eller Laghor Grunde.				Nr 9. Skold, Hjortdal eller Skive.			
		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.		Sommer- betaling.		Vinter- betaling.	
50 Lods og mere over.	Fod.	Kc.	D.	Kc.	D.	Kc.	D.	Kc.	D.	Kc.	D.	Kc.	D.
		1-5	11	60	15	47	14	..	18	67	17	50	22
6	13	92	18	56	16	50	22	40	20	64	27	52	
7	16	24	21	65	19	60	26	13	24	08	33	11	
8	18	56	24	75	22	40	29	57	27	52	36	59	
pr. Fod mere.	2	32	3	13	2	20	2	73	3	44	4	59	
under 50 Lods.	pr. Fod.												
1-5	8	70	11	60	10	50	14	..	12	20	17	20	
6	10	44	18	92	12	60	16	30	15	48	20	64	
7	12	18	18	24	14	70	19	60	18	06	24	08	
8	13	92	18	56	16	30	22	40	20	64	27	32	
pr. Fod mere.	1	24	2	32	2	10	2	30	2	58	3	44	

Tabel for Hjemrejsepenge.

Hjemrejsepenge til Ithæron udtagne:	Kc.	D.
fra Lemvig	5	50
— Steuer	4	..
— Jegindtæg	3	50
— Kølfejding p. 24	4	50
— Ihisted	4	75
— Laghor	10	75
— Skold	8	..
— Hjortdal	8	50
— Skive	6	60

Lodsen skulle have 2 kr. i etmålspenge, når han blev længere end 24 timer ved skibet til dets lodsning. Desuden skulle han have hjemrejsepenge efter tabellen til venstre.

Betaling for landsætning af en lods fra et andet lodseri ved dertil af skibet særlig tilkaldt lodsbaad var 2 kr. om sommeren og kr. 2,50 om vinteren.